

Opi ymmärtämään hevostasi – hevostaitokoulutusta hevosenomistajille

Kari Vepsä tarjoaa yhteistyössä Suomen Ratsastajainliiton kanssa peruskursseja kaikille hevosen käyttäytymisestä kiinnostuneille. Kurssi sisältää neljä tasoa, joiden avulla voi kehittää omia taitoja systemaattisesti ja käytännön läheisesti.

Kurssilla käydään läpi hevosen peruslaumakäyttäytymiseen liittyvät asiat: Millainen eläin hevonen on? Miten tunnistetaan pakoreaktioon liittyvät asiat? Miten hevonen oppii?

HEVOSTAITOKOULUTUS

Hevostaitokoulutus koostuu yleisdemosta ja tasokurs-siharjoittelusta. Yleisdemoon otetaan 3 hevosta omistajineen/ratsastajineen mukaan. Näistä yksi sellainen hevonen, joka tarvitsee apua lastaamisessa. Yleisöä toivotaan paikalle mukaan kuulemaan ja oppimaan. Yleisdemo järjestetään mieluiten maneesissa. Demon hinta hevosenomistajille on 90€ ja katsojille 20€. Demo kestää 4-6 tuntia.

Yleisdemon jälkeen alkaa tasoharjoittelu, joka koostuu neljästä eri hevostaitoa mittaavasta käytännön osuudesta. Tasoharjoittelusta tehdään lopuksi vapaavalin-

tainen tasokoe. Tasoharjoittelu kestää n. 2 tuntia kerrallaan, ja harjoittelujaksoon otetaan 4-6 ratsukkoa. Tasoharjoittelun kertahinta on hevosenomistajille 70€ ja katsojille 20€.

Jokainen tasoharjoitteluun osallistuva ja tasokokeeseen haluava osallistuja saa hevostaitojen opiskelemisen tueksi Ratsastajainliiton Hevostaito-oppaan. Tasoharjoittelun ja tasokokeen suoritettuaan jokainen osallistuja saa todistuksen. Tasoharjoittelukokeen suorittaneet julkaistaan Ratsastajainliiton nettisivuilla.

LISÄTIETOJA JA ILMOITTAUTUMISET:

KV-Stable
p. 040-5957003 (ma-ti klo 10-12)

SRL/Nina Kaipio
nina.kaipio@ratsastus.fi
p. 040-1974572

www.
ratsastus.fi/
hevostaito-
koulutus

Taso 1

Yleistä: Tarkoituksena on selviytyä ns. peruskäsitteistä ja hevosen peruskäsittelystä, jotka tähtäävät jo alusta alkaen johtajuuden ja keskittymiskyvyn parantamiseen.

Tavoitteena:

- Oppia ymmärtämään että koulutus-/oppimisprosessi on aina käynnissä, kun hevosen kanssa toimitaan.
- Tavoitteena on myös saada hevonen kokemaan, että ihmisen läheisyydessä on turvallista ja hyödyllistä olla.
- Oppia ymmärtämään, että mitä enemmän pystyy siirtämään hevosen jalkoja, sitä paremmin hevonen on kontrollissa.
- Oppia löytämään ne merkit, joilla hevonen osoittaa olevansa rento.

A) Käydään läpi hevosen peruslaumakäyttäytyminen ja siihen liittyvät asiat

1. Mikä hevonen on

- laumaeläin, laumahierarkia, saaliseläin
- hevosen kieli ja kommunikointi
- hevonen on luotu liikkumaan

2. Laumakäyttäytyminen

- lauman johtaja ansainnut paikkansa

3. Pakoreaktio

- opetellaan löytämään ne merkit, jotka ilmentävät jo niitä hevosen pakoreaktio-oireita.

4. Käydään läpi hevosen oppimis-/koulutusprosessi

- oikeanlainen tehtävien asettelu ns. musta-valkoisuus
- hevosen antamien merkkien lukeminen ja ymmärtäminen
- palkitaan oikeista suorituksista oikealla tavalla ja annetaan myös hevosen tehdä virheitä, joita opetellaan korjaamaan oikealla hetkellä, oikealla tavalla.
- käytetään opetuksessa hyväksi hevosen omaa ajattelua ja oivallusta, tapaa, jolla hevonen löytää oikeat vastaukset ihmisen antamiin tehtäviin.

KUVA: ELINA TÄHKÄVUORI

5. Löydetään hevosesta kuusi merkkiä, joilla hevonen osoittaa olevansa rento.

B) Tutustutaan erilaisiin koulutus- ja apuvälineisiin sekä opetellaan ymmärtämään niiden merkitys koulutuksessa.

Opetellaan löytämään ja käyttämään työkaluja, jolla hevosta voidaan hallita erilaisissa tilanteissa.

- erilaiset koulutusriimut
- erilaiset koulutusköydet
- paineen siedätysvälineet
- äänimaailman siedätysvälineet
- ympyrä- ja neliötarhan merkitys

1. Tavoitteena on oppia ymmärtämään hevosen oppimisprosessi paine-/ vapautustehtävä suoritus-palkinto periaatteella.
2. Tavoitteena on oppia käyttämään köysi-/riimuyhdistelmää niin, että hevonen alkaa ymmärtää ihmisen johtajuutta ja ns. reviiri (ihmisen tila) aluetta mahdollisemman pienellä paineella.
3. Tavoitteena on herättää hevonen keskittymään ihmiseen (johtajaan).
4. Mitä enemmän pystyt siirtämään hevosen jalkoja, sitä paremmin hevonen on kontrollissa.

C) Perusköysiharjoitukset (neljä työkalua)

1. Peruutustyökalu

Opetellaan peruuttamaan hevonen useammalla eri tavalla, koulutusvälineillä ja kehonkielellä

- köydellä
- koulutusraipalla
- leuan alta riimulla

Jatkoharjoitus: Opetellaan peruutus myös kehonkielellä.

- ns. marssiperuutus
- ns. energiaperuutus

2. Luokse tulemisen työkalu

Opetellaan saamaan hevonen ihmisen reviirille kunnioitusta herättäen.

3. Talutustyökalu ja reviirin rakentaminen

Opetellaan taluttamaan hevosta aluksi reviirin ulkopuolella ja toisessa vaiheessa vasta ihmisen rinnalla. Hevosen pitää reagoida ihmisen kehoon: jos ihminen pysähtyy, hevosenkin pitää pysähtyä ja välimatka hevoseen pitää pysyä samanlaisena riippumatta siitä, kuinka nopeasti talutetaan. Toisessa vaiheessa, jos ihminen alkaa peruuttaa, hevosenkin pitää peruuttaa.

4. Seuraamistyökalu

Opetellaan saamaan hevosen kontakti ihmiseen kehonkielellä liike-energia-ajattelulla eli jos ihminen tekee jonkin liikkeen, hevosen pitää heti olla "kuulolla" osoittaen, että se haluaa seurata ihmistä, vaikka ympäristössä tapahtuukin jotain mielenkiintoista. Voidaan ajatella, että rakennetaan langaton Internet-yhteys hevoseen. Harjoitus tehdään ns. sivuttaisväistöharjoituksena: Köysi lähellä maata siirrytään sivulla ympyrän kehällä hevosen ympäri, jolloin hevosen pitää siirtää etuosaa tai takaosaa olemalla kokoajan ihmistä kohti. Hevonen ei saa astua ihmisen reviirille eli ei voi astua eteenpäin seuraamisen aikana.

Täydentävät harjoitukset:

1. Takaosan väistö kehon kielellä

- Apuna voi käyttää koulutusraippaa tai sormeaa. Käsi, jossa köysi on, voi aluksi olla ylhäällä, mutta tavoite on, että käsi on alhaalla rentona.
- Takaosan väistö ns. sivulle kurkistelu ja siitä takaosan siirto eli paine katseella takaosaan.

2. Etuosaväistö

- Hevonen oppii väistämään aluksi raipalla eli hevonen astuu ristiin etuosaa.
- Sama kädellä eli ei riitä, että hevonen taivuttaa pelkästään päätä, vaan etuosa pitää astua ristiin.

3. Sivulla kävely:

- Suorakaiteen mukaisesti hevosen pitää pysyä käännöksissä rinnalla molempiin suuntiin myötä- ja vastapäivään.
Aluksi voit käyttää kättä, raippaa, köyttä apuna, mutta tavoite on, että lopuksi käytät pelkästään kehoa.
- Harjoittele välillä myös pysähtymistä ja peruuttamista kehonkielellä.
- Tehdään harjoitus aluksi käännökset vasemmalle ja sitten oikealle.
- Harjoitella voi myös ravissa, mutta nopeuskontrolli pitää säilyä.

4. Lähetystekniikan opiskelu käynti- ravi ja laukkatyöskentelyssä

Tavoite: Opetellaan käyttämään ns. lähetystekniikkaa lähettäen hevonen ympyrälle köyttä ja riimua käyttäen. Opetellaan myös valitsemaan oikean pituinen/painoinen köysi tarvittavaan tehtävään. Opetellaan hallitsemaan hevosen jalkojen liikkeitä eri askel-lajeissa.

- Lähetetään hevonen ympyrälle käynnissä, pysäytys ja suunnanvaihto.
- Nopeuden lisääminen raviksi ja hidastaminen taas käynniksi ympyrälle
- opetellaan ymmärtämään hevosen rytmitaju
- opetellaan käyttämään erilaisia äänimerkkejä
- Laukkatyöskentely ja siinä nopeusmuutokset hevosen pysyessä kontrollissa.
- Suunnanvaihdot niin, että hevonen osaa tehdä etu- ja takaosakäännökset.
Aluksi käynnissä ja sitten ravissa/laukassa.

Taso 2

Pakoreaktiorajan nostaminen siedätysmenetelmällä

Tavoite: Oppia käyttämään opittuja työkaluja jo vähän vaikeammassakin tilanteissa.

- Hevosen keskittymiskyvyn parantaminen, luottamus ja kunnioitustason nostaminen.
- Oppia ymmärtämään ja löytämään ne merkit, jolla hevonen näyttää olevansa lähellä pakoreaktiorajaa.
- Oppia siedättämään ja nostamaan pakoreaktiorajaa ylemmäksi, jolloin hevonen pysyy rennompana myös vaikeimmissa olosuhteissa.

Muista aina, kun teet harjoituksia hevosen sivulla, hevosen pitää olla taipuneena ihmisen ympärille "banaanin" muotoon, eli hevonen näkee, mitä olet tekemässä ja ihminen pystyy lukemaan hevosta: korvat, silmät ja pään asento ja jännitystila.

1. Käden kosketuksen siedättäminen

- koskettele, silitä koko hevonen käden kanssa
- tee sama mutta nyt kädessä on köysi "harjana"
- ns. rumpukoulun läpikäyminen

2. Köysien, raippojen, muovipussien, pallojen, työkalujen yms. siedättäminen

- esim. raipan kosketuksella yritä löytää kohtia, jossa hevonen on varauksellinen.
- tappajapussilla, raipalla huitominen kävellen ja sitten harjaaminen

- jos tappajapussi on liian vaikeaa hevoselle, tee enemmän aluksi raipalla.
- raipalla pyöritys molemmilla sivuilla, että hevonen seisoo rauhassa.
- köyden heittäminen hevosensa yläpuolelle
- tee sama raipan kanssa

- Pitkä pussiraippa: Pitkällä (eri värillä) raipalla, jossa pussi päässä, hevosen etuosaa ja koko hevonen.

- Jumppapalloharjoitus
  - pallon tutkiminen
  - pallon seuraaminen
  - pomppivan pallon seuraaminen
  - pallolla koskeminen
  - pallon pudotus

- Pressuharjoitus
  - eri värillä pressuilla seuraaminen ja harjaaminen
  - myöhemmässä telttaharjoitus

3. Ns. jäähdytyseffektin poistaminen, siedätyshoidot liikkeessä.

Tavoite on, että ns. säikähdysten jälkeen hevonen alkaa aina hakea vastausta ihmisestä. Ihmisen kehon siedätykset eli ns. yllätysharjoitukset:

- äkkiliikkeet
- talutustyökalun jatkoksi voidaan pysäyttää keho voimakkaammin hyppimällä, pomppimalla aluksi kauempana hevosesta ja sitten lähellä
- samat myös talutuksessa
- seisominen korkealla

4. Lähetystekniikan käyttäminen vaikeammissa tilanteissa

- puomien ja esteiden ylitykset
- tynnyreiden ylitykset
- pressujen ylitykset (ei jos hevosella hokit)
- vesiharjoitukset
- ahtaat paikat

Käytä aitaa, seiso aidan vieressä ja lähetä hevonen aidan ja sinun välistä ja käytä jo opittua takaosan väistöä, että hevonen kääntyy sinua kohti välittömästi ohitettuaan ahtaan paikan.

5. Äänimaailman harjoitukset

- erilaisilla äänilähteillä siedättäminen

6. Valomaailmaharjoitukset

- erilaisilla valolaitteilla siedättäminen

KUVA: ELINA TÄHKÄVUORI

Taso 3

Ympyrätarhatyöskentely

Tavoite: Oppia käyttämään kehon/hevosensa kieltä ja ympyrätarhaa erilaisissa hevosen koulutukseen liittyvissä tilanteissa.

- Oppia käyttämään ympyrätarhaa ns. vapaassa juoksutuksessa ja myös ns. työjuoksutuksessa.
- Saada hevonen ymmärtämään syvällisemmin ihmisen johtajuus ja että ihmisen lähellä on hevosen hyvä ja turvallista olla.
- Saada hevonen keskittymään paremmin erilaisiin tehtäviin.

A. Seuraamis- ja rentoutusharjoitus kehonkieltä käyttäen

1. Hevonen pitää saada liikkumaan vapaana ympyrällä
2. Hevosensa liikkumisnopeutta muutettava kehonkieltä käyttäen
3. Suunnanvaihto ja samat asiat kuin edellä
4. Hevonen pitää saada pysähtymään tarhan reunalle
5. Pitää saada hevosen katse hetkeksi ympyrätarhan keskellä olevaan ihmiseen
6. Pitää saada hevosen katse jäämään pidempään ihmiseen
7. Pitää saada hevosen ulkoetujalka siirtymään keskustaa kohti
8. Pitää saada hevonen seuraamaan ihmistä kävellen erisuuntiin

B Ympyrätarhan käyttö muissa erilaisissa koulutustilanteissa

- Hevosensa juoksutus
- Hevosensa ns. vapaa juoksutus, jolloin hevonen saa liikkua ja juosta niin kuin hevosesta tuntuu, jolloin hevonen saa purkaa vapaasti liikuntaenergiaansa.

- Hevosen ns. työjuokutus, jolloin hevonen liikkuu koko ajan kontrolloidusti.

1. Oppia löytämään ja käyttämään ympyrätarhaa hevosen toispuoleisuuden ongelmien poistamiseen eli hevonen taipuu ympyrälle molempiin suuntiin rennosti eri askellajeissa.

2. Hevosten siedätyshoito ja pakoreaktio rajan nostaminen eri tasoille turvallisemmassa ympäristössä ympyrätarhassa

3. Jalkojen siedätyshoito köyden avulla
-kengitykseen liittyvät harjoitukset

4. Varsojen ja nuorten hevosten peruskoulutus

5. Hevoselle erilaisiin varusteisiin tutustuttaminen

- satula
- kuolaimet
- suojat, loimet

6. Kuolainharjoitus ns. yhden ohjan pysäytysperusteet - oikean kuolaimen valinta

7. Peruutuksen opettaminen maasta käsin

8. Hevosen takaa ajettavuus oikeilla välineillä

KUVA: ELINA TÄHKÄVUORI

Taso 4

Hevosen lastaaminen ja kuljettaminen

Tavoitteena on saada hevonen lastautumaan kuljetusvaunuun itsenäisesti ja olemaan vaunussa suljetussa tilassa rentona sekä matkustamaan ilman stressiä. Kuljetuskalusto pitää olla myös oikeanlainen ja turvallinen. Jos on isoja hevosia, pitää myös vaunun olla kooltaan riittävä. On aina hyvä olla ns. kahden hevosen vaunu, joka on myös turvallisempi ihmiselle ja hevoselle, joka oppii saamaan tukea seinistä kuljetuksen aikana. Yhden hevosen vaunussa on usein liian paljon tilaa sivusuunnassa, jolloin hevosen on vaikeampaa matkustaa rentona.

Hevosen lastaaminen

Aluksi on hyvä kerrata lähetystekniikka ja siedätysasiat, että hevonen on hyvin rentoutunut ja keskittyy ihmiseen eikä kulje pää ylhäällä. Harjoituksissa olisi hyvä olla ns. kahden hevosen kuljetusvaunu, jolloin harjoitukset ovat turvallisempia tehdä hevoselle sekä lastaajalle.

Tarkoitus on, että hevonen lastautuu toiselle puolelle ja ihminen voi tarvittaessa tulla toiselle puolelle. Tästä harjoituksesta saadaan myös se etu, jos jokin päivä hevonen ei oikein tahdo lastautua yksin, niin varajärjestelmänä käytetään sitä, että mennään hevosen vierellä kulkien yhdessä vaunuun. Alusta pitäen on hyvä ajatella, että kuljetusvaunuun meneminen on sama asia kuin mennä tallissa karsinaan. Hyvin lastautuva hevonen tarvitsee erittäin paljon toistoja lastaamisesta eri sääolosuhteissa ja eri vuorokauden aikoina. Kuljetusvaunu on myös oltava eri paikoissa, joissa lastaus suoritetaan.

KUVA: ELINA TÄHKÄVUORI

Seuraavia virheitä tulisi välttää:

- Hevonen pitää ottaa mukaan kuljetuskopin valmisteluun eli lastaussillan laskeminen, sivuovien yms. avaaminen tehdään niin, että hevonen näkee ja saa aikaa ajatella, mitä ollaan tekemässä.
- Hevosilla on jo syntyessään vangitsemisen tulehisen pelko, jolloin hevosta ei pidä viedä sisälle vaunuun ja sitoa sitä päästä kiinni. Sitominen pitää tehdä vasta ihan viimeisenä asiana ja tavallisesta riimusta, ei koulutusriimusta, mutta ei liian tiukalle. Koulutusriimu on hyvä olla tavallisen riimun alla, jolloin koulutusriimu on sitten heti käytössä, kun hevonen otetaan pois kuljetusvaunusta.
- Pitää myös välttää kiirehtimästä lastaussillan kohdalla, vaan hevosen pitää antaa tutkia siltaa ja kehua paljon, jolloin hevonen saa rauhassa miettiä, että se voi astua sillalle menettämättä jalkojaan. Erittäin tärkeää on löytää se hetki, jolloin hevonen on valmis ottamaan askeleen eteenpäin pyydettyä. Kun hevonen on vaunun ulkopuolella on tärkeää pitää hevosen pää koko ajan suorassa kohti lastausvaunua, mutta kun hevonen on vaunun sisällä, se voi katsella puolelta toiselle vapaasti.

- d. Pitää välttää kehonkielen muuttamista ja ”äkkisulkemista”, jos hevonen sattuu menemään kyytiin. Asiat pitää tehdä aina yllävalvottavasti, mikä auttaa hevosta ymmärtämään, että lastauksessa ei voi olla mitään vaarallista. Lastaajan haukottelu auttaa myös rentouttamaan lastaajaa ja hevosta.
- e. Peruuttaminen vaunusta ulos on yhtä tärkeää kuin lastaaminen. Hevosen pitää peruuttaa koko ajan suoraan vaunusta ulos, ei pidä antaa hevosen kääntyä sivulle, jolloin se oppii kääntymään myös lastauksessa. Sillan takana olevalta alueelta kuljetaan aina suoraan eteenpäin vaunua kohti tai taaksepäin suoraan ns. työalueelle.
- f. Hevosen ei pidä antaa seisoksella lastaussillan takana olevalla alueella, koska se oppii ymmärtämään, että se on miellyttävää ja sen ei tarvitse mennä vaunuun. Alusta pitäen pitää opettaa hevoselle, että sillan takana oleva alue on ns. työalue ja vaunu on lepo- ja ruokailupaikka eli karsina 2. Hevosen kaivatessa vaunusta ulos se joutuu juoksemaan ympyrällä, minkä pitää olla ns. epämiellyttävää, jolloin hevonen alkaa ajatella ja kaivata rauhallista lepoaikkaa vaunuun.
- g. Lastauksessa pitää välttää sitä, että lastaaja on varuillaan ja pelokas, jolloin hevonen vaistoa vaaran ja lastaaminen on vaikeaa. Lastaaminen kannattaa aloittaa tuomalla hevonen työalueelta suoraan vaunua kohti lähetystekniikkaa käyttäen hyvin rauhallisesti. Kun hevonen haluaa tutkia esim. siltaa ole hyvin palkitseva kehumalla ja rapsuttelemalla, välttä taputtelua. Tärkeää on pitää koko ajan hevonen ja hevosen pää suorassa, ainoastaan sitten, kun hevosen pää on vaunun sisällä hän voi katsella sivuille. Lastauksessa olisi hyvä käyttää avustajaa, joka voi antaa palkintoa, kun hevonen ottaa askeleita vaunun sisälle.

Palkitseminen pitää tehdä oikein ja oikealla hetkellä. Palkinto pitää olla pieni porkkana/leivän pala, jolloin hevonen alkaa jo hetken päästä maiskuttelemaan ja maiskuttelu kuuluu rentouteen. Liian suuren ruoka-annoksen saatuaan hevonen miettii vain syömistä eikä vaunussa olemista. Nämä hevoset peruuttavat usein vaunusta ulos nopeasti kovalla vauhdilla.

Palkitseminen pitää tehdä heti välittömästi, kun hevonen ottaa askeleen kohti vaunua. Palkinto pitää olla avustajalla koko ajan kädessä, jolloin hän pystyy ajoittamaan antamisen oikean hetken, askel - palkinto -periaatteella. Tärkeää on havaita, jos hevonen haluaa peruuttaa ulos, se joutuu ulos työalueelle töihin. Ei saa jäädä vetämään tai yrittää pysäyttää hevosta, jos se haluaa peruuttaa.

Ennen kuin hevonen on sisällä, on hyvä totuttaa hänet myös vaunussa esiintyviin ääniin, jotka voivat esiintyä hevosen ollessa sisällä myös matkustaessa.

On hyvä ajatella harjoituksia niin, että hevosella on aina mahdollisuus mennä sisälle tai ulos, mutta ulkona elämä on vaikeampaa. Kun hevonen on sisällä, pyydä se ulos ennen kuin se haluaa peruuttaa.

Pyri aina enemmän ja enemmän siihen, että jättäydät itse ulommaksi eli pyrit lähettämään hevosen perille asti ilman, että kävelet sen rinnalla.

Hevosen opettaminen olemaan vaunussa suljetussa tilassa

Vaunuun lastaamista täytyy toistaa niin kauan, että hevonen seisoo sisällä täysin rentona. Hevosta pitää pystyä siirtämään eteen ja taakse ja silti rentouden pitää säilyä.

Ennen takapuomin sulkemista

- hevosen liikuttelu vaunun sisällä rentona
- hevonen sietää takapuomilla kosketteluun
- hevonen sietää sitä äänimaailmaa, joka syntyy, kun puomia asetellaan paikalleen, siirrellään väliseinää, heilutellaan vaunua, asetellaan heinäverkkoa, avataan ikkunoita jne.

Jos hevosella on menneisyydessä paljon sitä, että se ryntää kovalla voimalla ulos vaunusta, on parempi opettaa ensin se, että hevonen sietää takasillan nostamisen. Sillan nostamisen kanssa pitää huolehtia omasta turvallisuudesta, että ei jää sillan alle, jos hevonen tulee ulos. Tämä tapa on hevoselle turvallisempaa, koska se pääsee kuitenkin ulos, jos tulisi paniikitilanne.

Jos takapuomin laitto tapahtuu liian aikaisin ja hevonen saisi paniikin, niin hevonen rikkoisi itseään peruuttamalla takapuomin ali tai kaatamalla itsensä. On erittäin tärkeää, että takapuomi on oikealla korkeudella, eli sitä pitäisi pystyä nostamaan tai laskemaan hevosen korkeuden mukaan.

Kun hevonen on rauhallisesti sisällä syöden, on hyvä avata takasilta ja ottaa taas hevonen pois ja kävelyttää rentona ja laittaa taas uudelleen ja pitäen sitä sisällä hiukan pidempi aika. Näin jatkaen toistoina hevonen alkaa ajatella, ettei se jää sisälle vangiksi. Seuraavana on hyvä sulkea hetkeksi myös etuovi ja jatkaa ovi kiinni ovi auki -periaatteella ja jos rentous säilyy niin sitten myös takapressun tai luukun sulkemista ja avaamista. Hevosen nälkää kannattaa käyttää hyväksi ja näiden toistojen kautta hevonen alkaa ajatella, että vaunu on hyvä paikka, jossa on aina hyvää syötävää.

Hevosen opettaminen kuljetukseen

Hevosen oppiessa olemaan suljetussa vaunussa rentona vaikka vaunua heilutettaisiin voidaan aloittaa ns. kuljetusharjoittelu. Aluksi kannattaa ajaa vain pari metriä ja purkaa hevonen taas pois. Pienen hetken jälkeen hevonen laitetaan uudelleen ja ajetaan esim. 10 m. Näin jatketaan ajamalla aina hiukan pidempään kuin edellisellä kerralla. Tällä tavalla harjoittelemalla hevonen alkaa ajatella, että kohta se pääsee pois vaunusta, eikä sen tarvitse ajatella joutuvansa vangiksi. Järkevää on ottaa hevosen kaveriksi jokin toinen hevonen, joka osaa jo matkustaa hyvin, jolloin se omalla rauhallisuudella opettaa toista hevosta myös matkustamaan ilman stressiä rauhallisesti.

Apuvälineitä koulutukseen

Koulutusriimu

Ympyrätarha - Round Pen

Elementti :

- leveys: 3,02 m
- korkeus: 1,80 m
- paino: noin 40 kg
- galvanoitua terästä
- siisti
- kestää sääolosuhteet
- helppo kasata ja koota

Suositus koulustarhalle: 10 - 15 elementtiä.

Tarhassa voi kouluttaa hevosia ja pitää myös normaalina tarhana.

Elementeistä voi tehdä myös neliömäisiä tarhoja.

Ympyrätarhan kokoa voi muuttaa ja siitä saa myös helposti ns. sairastarhan.

Ympyrätarhaa
ostaessa saa
käyttökoulutuksen.

Kysy tarjous:

kvstable@gmail.com

tai

päivystyspuhelin

040 5957003

(ma - ti klo10-12)

Suomen Ratsastajainliitto ry • Finlands Ryttarförbund rf
Radiokatu 20, 00093 Valo, Helsinki
www.ratsastus.fi